

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 1158/2010,**9. detsember 2010,****raudteede ohutustunnistuste vastavushindamise ühise ohutusmeetodi kohta****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/49/EÜ ühenduse raudteede ohutuse kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 95/18/EÜ raudtee-ettevõtjate litsentseerimise kohta ja direktiivi 2001/14/EÜ raudtee infrastruktuuri läbilaskevõime jaotamise ning raudtee infrastruktuuri kasutustasude kehtestamise ja ohutuse sertifitseerimise kohta (raudteede ohutuse direktiiv) ⁽¹⁾, eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Raudteeagentuuri poolt 18. septembril 2009. aastal komisjonile esitatud soovitus ERA/REC/SAF/09-2009 vastavushindamise ühise ohutusmeetodi kohta

ning arvestades järgmist:

- (1) Raudteede ohutuse direktiivis sätestatakse kõikidele raudteeveo-ettevõtjatele [varem: raudtee-ettevõtja] võrdsed tingimused tagav raamistik, millega kogu Euroopa Liidus kohaldatakse samu ohutustunnistuse saamise nõudeid. Ühise ohutusmeetodi eesmärk on luua riiklike ohutuasutuste jaoks raamistik, et ühtlustada nende otsuste tegemise kriteeriume kogu Euroopa Liidus kooskõlas direktiivi 2004/49/EÜ artikli 17 lõikega 4.
- (2) Riiklikele ohutuasutustele on vaja tagada meetod, mille alusel hinnata selliste protsesside piisavust, mille raudteeveo-ettevõtjad on välja töötanud direktiivi 2004/49/EÜ artikli 10 lõike 2 punkti a (ohutustunnistuste A osa) ning artikli 10 lõike 2 punkti b (ohutustunnistuste B osa) alusel väljaantavate tunnistuste saamise ühtlustatud nõuetele vastamiseks. Kindlaks tuleks määrata kriteeriumid, mille alusel riiklikud ohutuasutused hindamist korraldavad, ning kehtestada järgitavad menetlused.
- (3) Ohutusnõuetele vastamise puhul tuleks selgelt kindlaks määrata raudteesõiduki hooldamisega seotud vastutus; raudteeveo-ettevõtja, kes ei ole kõikide käitatavate sõidukite hooldamise eest vastutav üksus, peaks asjakohaste

lepinguliste korralduste, näiteks üldise kasutuslepingu kaudu tagama, et iga sõiduki jaoks oleks olemas hoolduse eest vastutav üksus, kes vastutab sõiduki hoolduse eest kooskõlas direktiivi 2004/49/EÜ artikliga 14a. Lepingus tuleks kindlaks määrata vajaliku teabe vahetamine ettevõtjate vahel, et tagada sõidukite ohutu käitamine.

- (4) Hinnates raudteeveo-ettevõtjate töövõtjate või tarnijate pakutud toodete või osutatud teenuste, näiteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta direktiivi 2007/59/EÜ (ühenduse raudteesüsteemis vedureid ja ronge juhtivate vedurijuhtide sertifitseerimise kohta) ⁽²⁾ alusel tunnustatud koolituskeskuste osutatud teenuste vastavust ohutusnõuetele, võib arvestatavaks tõendiks pidada töövõtjatele või tarnijatele kooskõlas ELi asjakohase õigusega antud lubasid ja tunnistusi. Hoolduse eest vastutavate üksuste sertifitseerimist kooskõlas direktiivi 2004/49/EÜ artikliga 14a võib samuti pidada arvestatavaks tõendiks. Kuni Euroopa asjaomase sertifitseerimissüsteemi jõustumiseni võib asjakohastele ohutusnõuetele vastavuse hindamisel arvestatavaks tõendiks pidada 14. mail 2009 allkirjastatud vastastikuse mõistmise memorandum ⁽³⁾ (millega luuakse hoolduse eest vastutavate üksuste ühise sertifitseerimise süsteemi põhimõtted) alusel väljaantud tunnistusi.
- (5) Riiklikud ohutuasutused hindavad raudteeveo-ettevõtja suutlikkust täita kõiki nõudeid, mis on vajalikud üldiseks tegutsemiseks ja tunnistuse taotlusega hõlmatud konkreetse võrgustiku käitamiseks, hinnates üldisel tasandil ettevõtja ohutusjuhtimissüsteemi [direktiivis „ohutuse juhtimissüsteem“].
- (6) Iga riiklik ohutuasutus peaks kehtestama meetmed, mille abil välja selgitada, kas pärast tunnistuse saamist saavutatakse tegevuses ohutustunnistuse taotluses kirjeldatud tulemused ning kas kõiki vajalikke nõudeid täidetakse järjepidevalt, nagu on ette nähtud direktiivi 2004/49/EÜ artikli 16 lõike 2 punktiga f ja artikli 17 lõikega 2. Selleks et iga liikmesriigi ohutuasutus järgiks ühtlustatud lähenemisviisi, on seega vaja välja töötada olulistele aluspõhimõtetele tuginev tunnistuse väljaandmise järgse järelevalve kord.

⁽¹⁾ ELT L 164, 30.4.2004, lk 44.

⁽²⁾ ELT L 315, 3.12.2007, lk 51.

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/transport/rail/interoperability/doc/signed_mou_on_ecm.pdf

- (7) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas direktiivi 2004/49/EÜ artikli 27 lõikes 1 nimetatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega kehtestatakse direktiivi 2004/49/EÜ artikli 6 lõike 3 punktis b osutatud ohutustunnistuste [direktiivis „ohutussertifikaatide”] vastavushindamise ühine ohutusmeetod.

Ühine ohutusmeetod hõlmab järgmist:

- a) käesoleva määruse I, II ja III lisas sätestatud menetlused ja kriteeriumid raudteeveo-ettevõtjate direktiivi 2004/49/EÜ artikli 10 lõike 2 kohaste ohutustunnistuste taotluste hindamiseks,
- b) käesoleva määruse IV lisas sätestatud põhimõtted seoses direktiivi 2004/49/EÜ nõuete täitmise järelevalvega pärast seda, kui riiklik ohutusasutus on tunnistuse välja andnud.

Artikkel 2

Mõiste

Käesolevas määruses kasutatakse järgmist mõistet: „järelevalve” – riikliku ohutusasutuse kehtestatud meetmed ohutustaseme kontrollimiseks pärast ohutustunnistuse väljaandmist.

Artikkel 3

Taotluste hindamise menetlus

1. Pärast käesoleva määruse jõustumist esitatavate ohutustunnistuste A ja B osa taotluste kontrollimisel kohaldavad riiklikud

ohutusasutused käesoleva määruse I lisas sätestatud menetlust, kui nad hindavad kõnealuste taotluste vastavust raudteede ohutuse direktiivis sätestatud nõuetele. Riiklikud ohutusasutused kasutavad direktiivi 2004/49/EÜ artikli 10 lõike 3 alusel väljaantud tunnistuste puhul käesoleva määruse II lisas sätestatud hindamiskriteeriume ning direktiivi 2004/49/EÜ artikli 10 lõike 4 alusel väljaantud tunnistuste puhul käesoleva määruse III lisas sätestatud hindamiskriteeriume. Neid kriteeriume kasutatakse ka ohutustunnistuste uuendamisel kooskõlas direktiivi 2004/49/EÜ artikli 10 lõikega 5.

2. Hindamisel võib riiklik ohutusasutus kiita heaks taotleja võetud kohustuse kasutada riskide juhtimiseks kolmanda isikuga sõlmitud lepingu. Lepingus määratakse kindlaks ka sõidukite ohutu käitamise tagamiseks vajaliku teabe vahetamine, eelkõige hoolduse korraldamisega seotud valdkondades.

3. Raudteeveo-ettevõtja töövõtja või tarnija tooteid või teenuseid peetakse ohutusunõuetele vastavaks, kui töövõtjale, tarnijale või tootele on kooskõlas Euroopa Liidu õigusaktide alusel kehtestatud sertifitseerimiskavadega antud tunnistus selliste toodete pakkumiseks ja teenuste osutamiseks.

Artikkel 4

Järelevalve

Pärast ohutustunnistuse väljaandmist kontrollivad riiklikud ohutusasutused nii ohutustunnistuste A kui ka B osa puhul, et raudteeveo-ettevõtjad rakendaksid ohutusjuhtimissüsteemi järjepidevalt, ning kohaldavad seejuures IV lisas sätestatud järelevalvepõhimõtteid.

Artikkel 5

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 9. detsember 2010

Komisjoni nimel
president

José Manuel BARROSO

I LISA

Direktiivi 2004/49/EÜ artikli 10 lõike 2 punktide a ja b alusel väljaantavate ohutustunnistuste vastavushindamise menetlus

1. Riikliku ohutusasutuse kehtestatud menetlused taotluste vastuvõtmiseks ja hindamiseks ning ohutustunnistuste väljaandmiseks tuginevad järgmistele raampõhimõtetele.

a) Hindamismenetluse väljatöötamine ja läbivaatamine

Riiklikud ohutusasutused töötavad välja struktureeritud ja kontrollitavad menetlused, mida järgivad asjakohaselt pädevad isikud. Nad kontrollivad taotluste vastavust II ja III lisas sätestatud ohutusjuhtimissüsteemide hindamise kriteeriumidele. Nad dokumenteerivad kõik otsused ja põhjendavad neid. Riikliku ohutusasutuse üldine hindamisprotsess vaadatakse asutusesiseselt korrapäraselt läbi ja seda täiustatakse pidevalt, et tagada selle jätkuv tõhusus ja mõjus.

b) Hindamismenetluse kvaliteet

Riiklikud ohutusasutused kontrollivad oma tegevuse kvaliteeti ohutustunnistuste taotluste läbivaatamise põhiastepides.

c) Hindamise ulatus

Hindamine toimub juhtimissüsteemi tasandil ning on protsessipõhine. Kui kontrollimisel leitakse puudusi, võib riiklik ohutusasutus lähtuda oma äranägemisest ning osutab sõltuvalt nõuetele mittevastavuse liigist ja raskusastmest aspektidele, mida on vaja tõhustada. Lõppkokkuvõttes kasutab riiklik ohutusasutus talle antud volitusi ja lükkab taotluse tagasi.

Hindamine:

— on taotleja tegevuse liigi, ulatuse ja sellega seotud riskide suhtes asjakohane;

— põhineb hinnangul raudteeveo-ettevõtja üldisel suutlikkusel tegutseda ohutult vastavalt oma ohutusjuhtimissüsteemis esitatud kirjeldusele.

d) Hindamise aeg

Riiklikud ohutusasutused korraldavad hindamise direktiivi 2004/49/EÜ artikliga 12 nõutud aja jooksul, tagades seejuures taotleja esitatud tõendite piisava kontrollimise. Riiklik ohutusasutus teavitab raudteeveo-ettevõtjaid tõsisest probleemidest nii kiiresti, kui see on hindamisetapis praktiliselt võimalik.

e) Otsuste tegemine hindamisel

Otsus kiita ohutustunnistuse või -loa taotlus heaks või lükata see tagasi põhineb taotleja esitatud tõenditel ja sellel, kas asjakohaste nõuete täitmine on tõendatud või mitte.

2. Riiklik ohutusasutus hindab, kas ohutustunnistuse taotlus vastab komisjoni määrusele (EÜ) nr 653/2007 ⁽¹⁾.

3. Eelkõige hindab riiklik ohutusasutus, kas ohutusjuhtimissüsteemi käsiraamatu kohta esitatud kokkuvõte võimaldab langetada esialgse otsuse ohutusjuhtimissüsteemi kvaliteedi ja asjakohasuse kohta, ning otsustab, milliste valdkondade kohta on vaja lisateavet. Riiklik ohutusasutus võib lisateabe nõudmise raames küsida nii palju täpsustavaid andmeid, kui ta peab taotluse hindamise hõlbustamiseks põhjendatult vajalikuks.

4. Ohutustunnistuse väljaandmisel dokumenteeritakse taotleja ohutusjuhtimissüsteemi vastavus hindamiskriteeriumidele iga hindamiskriteeriumi puhul eraldi.

⁽¹⁾ ELT L 153, 14.6.2007, lk 9.

5. Kui ilmneb täpsustamist vajav aspekt või nõuetele mittevastavus, on riiklik ohutusasutus konkreetne ja aitab taotlejal mõista, kui üksikasjalik peab temalt oodatav vastus olema. Selle jaoks ta:
- a) osutab täpselt asjakohasele kriteeriumile ning hoolitseb selle eest, et taotleja on selgelt aru saanud, millised valdkonnad on tunnistanud nõuetele mittevastavaks;
 - b) toob välja asjassepuutuvate määruste, eeskirjade ja standardite asjakohased osad;
 - c) märgib, miks ohutusjuhtimissüsteem ei vasta hindamiskriteeriumile;
 - d) lepib kokku täiendavate kohustuste võtmises ning teabe ja võimalike lisatõendite esitamises vastavalt kriteeriumiga nõutud üksikasjalikkuse tasemele ning määrab kindlaks nii taotlejalt puuduse korvamiseks nõutavad meetmed kui ka nõuete täitmise tähtaja;
 - e) määrab kindlaks valdkonnad, mida võidakse pärast tunnistuse väljaandmist järelevalve raames täpsemalt kontrollida.
6. Kui raudteeveo-ettevõtja taotleb üheaegselt nii tunnistuse A kui ka B osa, tagab riiklik ohutusasutus, et esimesena antakse välja tunnistuse A osa või et mõlemad tunnistused antakse välja üheaegselt, nagu on ette nähtud komisjoni määrusega (EÜ) nr 653/2007. Sellegipoolest määravad riiklikud ohutusasutused kindlaks taotlusvormi (eelkõige lisade esilehekülgedele) kasutamise menetluse juhiks, kui uus taotlus esitatakse üheaegselt mõlema tunnistuse saamiseks.
7. Ohutustunnistuste taotluste hindamise üldisi raammenetlusi kohaldatakse ka direktiivi 2004/49/EÜ artikli 10 lõike 2 punktis b nimetatud ohutustunnistuste taotluste suhtes.
8. Direktiivi 2004/49/EÜ artikli 10 lõike 2 punktis b nimetatud ohutustunnistuse taotluse korral hindab riiklik ohutusasutus üksnes raudteeveo-ettevõtja suutlikkust täita selles konkreetses võrgustikus, mille kohta tunnistust taotletakse, tegutsemiseks vajalikke nõudeid, kasutades tunnistuse A osa saamiseks kehtestatud menetlusi.
9. Nendele hindamiskriteeriumidele vastamiseks tuleb tõendada, et konkreetses võrgustikus tegutsemiseks vajalike menetluste ja protsesside kohaldamise tulemused on dokumenteeritud ning et on võetud kohustus neid rakendada. Kriteeriumide täitmise kontrollimiseks võib riiklik ohutusasutus seega nõuda, et raudteeveo-ettevõtja esitaks näite dokumendi kohta, mida ta kavatseb kasutada.
10. Riiklikud ohutusasutused teevad koostööd, et käsitleda probleeme seoses B osa mittevastavusega hindamiskriteeriumidele või B osa taotlustega seotud päringuid. B osa taotlust hindav riiklik ohutusasutus võtab ühendust tunnistuse A osa väljastanud riikliku ohutusasutusega, et arutada ja kokku leppida, milliseid meetmeid, kui üldse, kumbki võtab, et tagada B osa vastavus hindamiskriteeriumidele.
-

II LISA

Direktiivi 2004/49/EÜ artikli 10 lõike 2 punkti a alusel väljaantavate ohutustunnistuste vastavushindamise kriteeriumid, mis on seotud direktiivi artiklis 9 ja III lisas kirjeldatud raudteeveo-ettevõtja ohutusjuhtimissüsteemiga**A. KÕIKIDE RAUDTEEVEO-ETTEVÕTJA TEGEVUSEGA SEOTUD RISKIDE KONTROLI MEETMED ⁽¹⁾**

A.1 Kehtestatud on menetlused raudtee käitamisega seotud riskide kindlakstegemiseks, hõlmates otseselt töötegevusest, -korraldusest või -koormusest ning teiste organisatsioonide/isikute tegevusest tulenevaid riske.

A.2 Kehtestatud on menetlused riskikontrollimeetmete väljatöötamiseks ja kehtestamiseks.

A.3 Kehtestatud on menetlused riskikontrollimeetmete tõhususe jälgimiseks ja vajaduse korral muudatuste rakendamiseks.

A.4 Asjakohastel juhtudel on kehtestatud menetlused teiste üksustega (nt raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja, raudteeveo-ettevõtjad, tootja, hooldaja, hoolduse eest vastutav üksus, raudteesõiduki valdaja, teenuse osutaja ning hankeüksus) koostöö tegemise vajaduse kindlaksmääramiseks küsimustes, kus neil on ühine kokkupuuteala, mis tõenäoliselt mõjutab piisavate riskikontrollimeetmete kehtestamist kooskõlas direktiivi 2004/49/EÜ artikli 4 lõikega 3.

A.5 Kehtestatud on menetlused dokumentatsiooni ja teabevahetuse kooskõlastamiseks asjakohaste üksustega, sealhulgas iga osaleva organisatsiooni rollide ja kohustuste ning teabevahetuse kindlaksmääramiseks.

A.6 Kehtestatud on menetlused selliste korralduste tõhususe jälgimiseks ja vajaduse korral muudatuste rakendamiseks.

B. HOOLDUSE PAKKUMISE JA MATERJALITARNETEGA SEOTUD RISKIDE KONTROLL ⁽²⁾

B.1 Kehtestatud on menetlused hooldusnõuete/-standardite/-protsesside tuletamiseks ohutusandmetest ning veeremiga seotud kohustustest.

B.2 Kehtestatud on menetlused hooldusintervallide kohandamiseks vastavalt teostatava hoolduse liigile ja ulatusele ja/või veeremi kohta saadud andmetele.

B.3 Kehtestatud on menetlused selle tagamiseks, et vastutus hoolduse eest oleks selgesti kindlaks määratud, et teha kindlaks hooldusega seotud ametikohtadel nõutav pädevus ja määrata asjakohane vastutuse tase.

B.4 Kehtestatud on menetlused teabe kogumiseks igapäevategevusest tulenevate rikete ja defektide kohta ning nendest teatamiseks hoolduse eest vastutavatele isikutele.

B.5 Kehtestatud on menetlused defektidest või projekteerimisvigadest või kasutustsükli läbivatest talitlushäiretest tulenevate riskide kindlakstegemiseks ja nendest huvitatud isikutele teatamiseks.

B.6 Kehtestatud on menetlused hoolduse teostamise ja selle tulemuste tõendamiseks ning kontrollimiseks, et tagada nende vastavus organisatsiooni standarditele.

C. TÖÖVÕTJATE KASUTAMISE JA TARNIJATE KONTROLLIGA SEOTUD RISKIDE KONTROLL ⁽³⁾

C.1 Kehtestatud on menetlused töövõtjate (sealhulgas alltöövõtjate) ja tarnijate pädevuse kontrollimiseks.

C.2 Kehtestatud on menetlused kõikide töövõtjalt või tarnijalt tellitud teenuste ja nende tarnitud toodete ohutustaseme ja -tulemuste tõendamiseks ning kontrollimiseks, et tagada nende vastavus lepingus sätestatud nõuetele.

⁽¹⁾ Raudteede ohutuse direktiivi 2004/49/EÜ artikli 9 lõige 2.

⁽²⁾ Raudteede ohutuse direktiivi 2004/49/EÜ artikli 9 lõige 2.

⁽³⁾ Raudteede ohutuse direktiivi 2004/49/EÜ artikli 9 lõige 2.

- C.3 Raudtee ohutusega seotud aspekte käsitlevad kohustused ja ülesanded on selgelt kindlaks määratud, teada ning need on jaotatud lepinguosaliste ja kõikide huvitatud isikute vahel.
- C.4 Kehtestatud on menetlused ohutusega seotud dokumentide ja lepingute jälgitavuse tagamiseks.
- C.5 Kehtestatud on menetlused selle tagamiseks, et töövõtjad või tarnijad täidaksid ohutusega seotud ülesandeid, sealhulgas seoses ohutusalase teabe vahetamisega, vastavalt lepingus sätestatud asjakohastele nõuetele.
- D. MUUDE RAUDTEESÜSTEEMIVÄLISTE ISIKUTE TEGEVUSEST TULENEVAD RISKID ⁽¹⁾
- D.1 Kehtestatud on menetlused raudteesüsteemivälistest isikutest tulenevate võimalike riskide kindlakstegemiseks, kui see on asjakohane ja otstarbekas.
- D.2 Kehtestatud on menetlused kontrollimeetmete kehtestamiseks, et vähendada punkti D.1 alusel kindlaks tehtud riske, kui need on seotud taotleja kohustustega.
- D.3 Kehtestatud on menetlused punktis D.2 kindlaks määratud meetmete tõhususe jälgimiseks ja vajaduse korral muudatuste rakendamiseks.
- E. OHUTUSJUHTIMISSÜSTEEMI DOKUMENTEERIMINE
- E.1 Koostatud on tegevuse kirjeldus, milles selgitatakse tegevuse liiki, ulatust ja sellega seotud riske.
- E.2 Koostatud on ohutusjuhtimissüsteemi struktuuri kirjeldus, mis hõlmab ülesannete ja kohustuste jagunemist.
- E.3 Koostatud on direktiivi 2004/49/EÜ artiklis 9 ja III lisas nõutud ohutusjuhtimissüsteemide menetluste kirjeldus vastavalt pakutavate teenuste liigile ja ulatusele.
- E.4 Loetletud on tegevuse/teenuse tüübi jaoks asjakohased ohutuse seisukohast olulised protsessid ja ülesanded ning neid on lühidalt kirjeldatud.
- F. VASTUTUSE JAGUNEMINE ⁽²⁾
- F.1 Koostatud on kirjeldus selle kohta, kuidas on tagatud ohutusjuhtimissüsteemi ülesannete kooskõlastamine kogu organisatsioonis, tuginedes tõendatud teadmiste ja peamisele vastutajale juhtimistasandil.
- F.2 Kehtestatud on menetlused selle tagamiseks, et organisatsioonisiselt vastutama määratud töötajatel on oma ülesannete täitmiseks vastavad volitused, pädevus ja asjakohased vahendid.
- F.3 Selgelt on kindlaks määratud ohutusega seotud vastutusalad ning vastutuse jagunemine nendega seotud konkreetsete ülesannete vahel koos kokkupuutealadega.
- F.4 Kehtestatud on menetlus selle tagamiseks, et ohutusega seotud ülesanded on selgelt kindlaks määratud ja delegeeritud asjakohaselt pädevatele töötajatele.
- G. JUHTIMISKONTROLI TAGAMINE ERI TASANDITEL ⁽³⁾
- G.1 Koostatud on kirjeldus selle kohta, kuidas on organisatsioonis jaotatud vastutus iga ohutusalase protsessi puhul.
- G.2 Kehtestatud on menetlus ülesannete täitmise korrapäraseks jälgimiseks, tuginedes juhtimisahelale, mis peab sekkuma juhul, kui ülesandeid ei täideta nõuetekohaselt.
- G.3 Kehtestatud on menetlused muust juhtimistegevusest ohutusjuhtimissüsteemile tuleneva mõju kindlakstegemiseks ja haldamiseks.

⁽¹⁾ Raudteede ohutuse direktiivi 2004/49/EÜ artikli 9 lõige 2.

⁽²⁾ Raudteede ohutuse direktiivi 2004/49/EÜ III lisa punkt 1.

⁽³⁾ Raudteede ohutuse direktiivi 2004/49/EÜ III lisa punkt 1.

G.4 Kehtestatud on meetmed ohutuse juhtimises osalevate isikute vastutusele võtmiseks oma tegevuse eest.

G.5 Kehtestatud on menetlused vahendite eraldamiseks, et täita ohutusjuhtimissüsteemis sätestatud ülesandeid.

H. TÖÖTAJATE JA NENDE ESINDAJATE KAASAMINE KÕIKIDEL TASANDITEL ⁽¹⁾

H.1 Kehtestatud on menetlused selle tagamiseks, et töötajad ja töötajate esindajad oleksid piisavalt esindatud ning et nendega konsulteeritaks selliste käitumistoimingute ohutusega seotud aspektide kindlaksmääramisel, väljapakkumisel, läbivaatamisel ja väljatöötamisel, milles töötajad võivad osaleda.

H.2 Töötajate osalus ja nendega konsulteerimise korraldused on dokumenteeritud.

I. PIDEVA TÄIUSTAMISE TAGAMINE ⁽²⁾

Kehtestatud on menetlused ohutusjuhtimissüsteemi pideva täiustamise tagamiseks, kui see on praktiliselt teostatav, ning need menetlused hõlmavad järgmist:

- a) menetlused ohutusjuhtimissüsteemi korrapäraseks läbivaatamiseks vastavalt vajadusele,
- b) menetlused asjakohaste ohutusandmete jälgimise ja analüüsi korraldamise kirjeldamiseks,
- c) menetlused kindlaks tehtud puuduste parandamise kirjeldamiseks,
- d) menetlused arengul ja saadud kogemustel põhinevate uute ohutusjuhtimiseeskirjade rakendamise kirjeldamiseks,
- e) menetlused selle kirjeldamiseks, kuidas kasutatakse siseauditi tulemusi ohutusjuhtimissüsteemi täiustamiseks.

J. OHUTUSPOLIITIKA, MILLE ON HEAKS KIITNUD ORGANISATSIOONI TEGEVJUHT JA MILLEST ON TEAVITATUD KÕIKI TÖÖTAJAJAID ⁽³⁾

Olemas on dokument, milles kirjeldatakse organisatsiooni ohutuspoliitikat, ning:

- a) sellest on teavitatud kõiki töötajaid ning see on neile kättesaadav, nt organisatsiooni sisevõrgu kaudu;
- b) see vastab teenuse liigile ja ulatusele;
- c) selle on heaks kiitnud organisatsiooni tegevjuht.

K. ORGANISATSIOONI KVALITATIIVSED JA KVANTITATIIVSED EESMÄRGID OHUTUSE PÜSIVAKS TAGAMISEKS JA TÄIUSTAMISEKS NING KAVAD JA MENETLUSED NENDE EESMÄRKIDE SAAVUTAMISEKS ⁽⁴⁾

K.1 Kehtestatud on menetlused asjakohaste ohutuseesmärkide kindlaksmääramiseks kooskõlas õigusliku raamistikuga ning on olemas dokument, milles need eesmärgid on sätestatud.

K.2 Kehtestatud on menetlused asjakohaste ohutuseesmärkide kindlaksmääramiseks vastavalt käsitletava raudteetegevuse liigile ja ulatusele ning seotud riskidele.

K.3 Kehtestatud on menetlused üldise ohutustaseme korrapäraseks hindamiseks seoses organisatsiooni ja liikmesriigi tasandil kehtestatud ohutuseesmärkidega.

⁽¹⁾ Raudteede ohutuse direktiivi 2004/49/EÜ III lisa punkt 1.

⁽²⁾ Raudteede ohutuse direktiivi 2004/49/EÜ III lisa punkt 1.

⁽³⁾ Raudteede ohutuse direktiivi 2004/49/EÜ III lisa punkti 2 alapunkt a.

⁽⁴⁾ Raudteede ohutuse direktiivi 2004/49/EÜ III lisa punkti 2 alapunkt b.

- K.4 Kehtestatud on menetlused tegevuskorra korrapäraseks jälgimiseks ja läbivaatamiseks,
- a) kogudes asjakohaseid ohutusandmeid, et selgitada välja ohutustaseme suundumused ning hinnata eesmärkidele vastavust;
 - b) tõlgendades asjakohaseid andmeid ja rakendades vajalikke muudatusi.
- K.5 Raudteeveo-ettevõtja on kehtestanud menetlused eesmärkide saavutamise kavade ja menetluste väljatöötamiseks.
- L. MENETLUSED OLEMASOLEVATE, UUTE JA MUUDETUD TEHNILISTE JA TOIMIMISSTANDARDITE VÕI MUUDE KORRALDUSLIKE TINGIMUSTE TÄITMISEKS ⁽¹⁾
- L.1 Tegevuse liigi ja ulatuse seisukohast oluliste ohutusnõuetega seoses on kehtestatud järgmised menetlused:
- a) selliste nõuete kindlakstegemine ja asjakohaste menetluste ajakohastamine, et kajastada nendes tehtud muudatusi (muudatuste juhtimine);
 - b) nõuete rakendamine;
 - c) nõuete järgimise jälgimine;
 - d) nõuete rikkumise kindlakstegemise korral meetmete võtmine.
- L.2 Kehtestatud on menetlused selle tagamiseks, et ettenähtud eesmärgil kasutatakse õigeid töötajaid, menetlusi, eridokumente, seadmeid ja veeremit.
- L.3 Ohutusjuhtimissüsteemis on kehtestatud meetmed selle tagamiseks, et hooldust tehakse asjakohaste nõuete kohaselt.
- M. RISKIHINDAMISE JA RISKIKONTROLLIMEETMETE RAKENDAMISE MENETLUSED JA MEETODID, KUI TEGEVUSTINGIMUSTE MUUTUMISEST VÕI UUESTEST MATERJALIDEST TULENEVAD UUED RISKID INFRASTRUKTUURILE VÕI TEGEVUSELE ⁽²⁾
- M.1 Kehtestatud on menetlused seadmete, menetluste, korralduste, töötajate koosseisu või kokkupuutealade muutumise haldamiseks.
- M.2 Kehtestatud on riskihindamise menetlused, et hallata muudatusi ja kohaldada vajaduse korral komisjoni määruses (EÜ) nr 352/2009 ⁽³⁾ sätestatud riskihindamise ühist ohutusmeetodit.
- M.3 Raudteeveo-ettevõtja on kehtestanud menetlused, et arvestada riskihindamise tulemusi muudes organisatsioonisesetes menetlustes ja teavitada nendest asjakohaseid töötajaid.
- N. PERSONALI KOOLITUSPROGRAMMIDE JA -SÜSTEEMIDE PAKKUMINE, ET TAGADA PERSONALI PÜSIV PÄDEVUS JA ÜLESANNETE NÕUETEKOHANE TÄITMINE ⁽⁴⁾
- N.1 Kehtestatud on pädevuse juhtimise süsteem, mis hõlmab vähemalt järgmist:
- a) ohutusega seotud ülesannete täitmiseks vajalike teadmiste ja oskuste kindlakstegemine;
 - b) töötajate valimise põhimõtted (nõutud üldine haridustase, vaimsed võimed ja füüsiline vorm);
 - c) põhikoolitus ning omandatud pädevuse ja oskuste sertifitseerimine;
 - d) pidev koolitus ning olemasolevate teadmiste ja oskuste korrapärane ajakohastamine;
 - e) pädevuse korrapärane kontrollimine, kui see on asjakohane;

⁽¹⁾ Raudteede ohutuse direktiivi 2004/49/EÜ III lisa punkti 2 alapunkt c.

⁽²⁾ Raudteede ohutuse direktiivi 2004/49/EÜ III lisa punkti 2 alapunkt d.

⁽³⁾ ELT L 108, 29.4.2009, lk 4.

⁽⁴⁾ Raudteede ohutuse direktiivi 2004/49/EÜ III lisa punkti 2 alapunkt e.

- f) õnnetus-/vahejuhtumite esinemise korral või pikaajalise töölt eemalviibimise korral võetavad erimeetmed, kui need on vajalikud/asjakohased;
- g) ohutusjuhtimissüsteemi alane erikoolitus töötajatele, kes osalevad otseselt ohutusjuhtimissüsteemi toimimise tagamises.

N.2 Pädevuse juhtimise süsteemi raames on kehtestatud menetlused, mis tagavad järgmise:

- a) ohutusega seotud ülesandeid täitvate ametiisikute kindlakstegemine;
- b) selliste ametikohtade kindlakstegemine, mis hõlmavad kohustust teha ohutusjuhtimissüsteemi raames operatiivseid otsuseid;
- c) töötajate ülesannetele vastavate vajalike teadmiste, oskuste ja võimete (füüsiliste ja psühholoogiliste) olemasolu ja korrapärane värskendamine;
- d) töötajatele nende ülesannetele vastava pädevuse määramine;
- e) ülesannete täitmise jälgimine ja vajaduse korral parandusmeetmete rakendamine.

O. ORGANISATSIOONI JA VAJADUSEL SAMA INFRASTRUKTUURI KÄITAVATE ORGANISATSIOONIDE VASTASTIKKU PIISAVA TEABEGA VARUSTAMISE KORD ⁽¹⁾

O.1 Kehtestatud on menetlused, millega tagatakse järgmine:

- a) töötajad tunnevad ja mõistavad ohutusjuhtimissüsteemi ning teave on hõlpsasti kättesaadav;
- b) asjakohastele ohutustöötajatele esitatakse vajalik ohutusjuhtimissüsteemi dokumentatsioon.

O.2 Kehtestatud on menetlused, millega tagatakse järgmine:

- a) peamine operatiivteave on asja- ja ajakohane;
- b) töötajaid teavitatakse dokumentatsioonist enne, kui nõutakse selle kohaldamist;
- c) kõnealune teave on töötajatele kättesaadav ja vajaduse korral antakse neile ametlikult koopiad.

O.3 Kehtestatud on menetlused teabe vahetamiseks raudteeorganisatsioonide vahel.

P. OHUTUSTEABE DOKUMENTEERIMISE MENETLUSED JA VORMID NING ELUTÄHTSA OHUTUSTEABE KONFIGURATSIOONI KONTROLLIMISE MENETLUSE MÄÄRAMINE ⁽²⁾

P.1 Kehtestatud on menetlused selle tagamiseks, et kogu asjakohane ohutusteave on täpne, terviklik, järjepidev, hõlpsasti mõistetav, asjakohaselt ajakohastatud ja nõuetekohaselt dokumenteeritud.

P.2 Kehtestatud on menetlused:

- a) kogu asjakohases ohutusalas esitatud dokumentatsioonis tehtud muudatuste vormistamiseks, koostamiseks, edastamiseks ja nende kontrolli haldamiseks;
- b) kogu asjakohase dokumentatsiooni/teabe vastuvõtmiseks, kogumiseks ja säilitamiseks paberkandjal või muudes registreerimissüsteemides.

P.3 Kehtestatud on menetlus elutähtsa ohutusteabe konfiguratsiooni kontrollimiseks.

⁽¹⁾ Raudteede ohutuse direktiivi 2004/49/EÜ III lisa punkti 2 alapunkt f.

⁽²⁾ Raudteede ohutuse direktiivi 2004/49/EÜ III lisa punkti 2 alapunkt g.

- Q. MENETLUSED ÕNNETUS- JA VAHEJUHTUMISTEST, OHUOLUKORDADEST JA MUUDEST OHTLIKEST JUHTUMISTEST TEATAMISE, UURIMISE JA ANALÜÜSI TAGAMISEKS NING VAJALIKE ENNETUSMEETMETE RAKENDAMISEKS ⁽¹⁾
- Q.1 Kehtestatud on menetlused selle tagamiseks, et õnnetus- ja vahejuhtumistest, ohuolukordadest ja muudest ohtlikest juhtumistest:
- a) teatatakse, need registreeritakse, neid uuritakse ja analüüsitakse;
 - b) teatatakse vastavalt asjakohastele õigusaktidele riiklikele organitele.
- Q.2 Kehtestatud on menetlused, millega tagatakse järgmine:
- a) riikliku ohutusasutuse, riikliku uurimisasutuse ja tööstusharu/organisatsioonisestest uurimiste alusel tehtud soovitusi hinnatakse ja vajaduse või nõudmise korral rakendatakse;
 - b) teiste raudteeveo-ettevõtjate, raudteefrastruktuuri-ettevõtjate, hoolduse eest vastutavate üksuste ja valdajate asjakohaseid aruandeid / asjakohast teavet kaalutakse ja võetakse arvesse.
- Q.3 Kehtestatud on menetlused uurimiste ning õnnetus- ja vahejuhtumite, ohuolukordade ja muude ohtlike juhtumite põhjustega seotud asjakohase teabe kasutamiseks õppimisel ja vajaduse korral ennetusmeetmete võtmisel.
- R. HÄDAOLUKORRA TEGEVUS-, HÄIRE- JA TEAVITUSKAVAD, MIS ON KOOSKÕLASTATUD ASJAKOHASTE AVALIKE RIIGIASUTUSTEGA ⁽²⁾
- R.1 Koostatud on dokument, milles on kindlaks tehtud igat liiki hädaolukorrad, sealhulgas halvenenud töötingimused, ning kehtestatud on menetlused uute hädaolukordade kindlakstegemiseks.
- R.2 Kehtestatud on menetlused selle tagamiseks, et iga kindlakstehtud hädaolukorra liigi korral:
- a) on võimalik kiiresti võtta ühendust päästeteenistusega;
 - b) esitatakse päästeteenistusele kogu asjakohane teave nii eelnevalt, et nad saaksid valmistada ette päästetsenaariumi, kui ka hädaolukorra esinemise ajal.
- R.3 Kõikide osaliste rollid ja kohustused on kindlaks määratud ja asjakohases dokumendis sätestatud.
- R.4 Kehtestatud on tegevus-, häire- ja teavituskavad ning need sisaldavad järgmist:
- a) kõikide hädaolukorra ohjamisega seotud kohustusi täitvate töötajate teavitamise menetlused;
 - b) korraldused kõikide osaliste teavitamiseks kavadest, sealhulgas hädaolukorra eeskirjad reisijatele;
 - c) korraldused seoses sellega, kuidas pädevate töötajatega kohe ühendust võtta, et nad saaksid teha mis tahes vajalikke otsuseid.
- R.5 Koostatud on dokument, milles kirjeldatakse, kuidas ressursid ja vahendid on jaotatud ning kuidas on kindlaks tehtud koolitusvajadused.
- R.6 Kehtestatud on menetlused tavapäraste tegevustingimuste võimalikult kiireks taastamiseks.
- R.7 Kehtestatud on menetlused hädaolukorrakavade katsetamiseks koostöös teiste osalistega, et koolitada töötajaid, katsetada menetlusi, teha kindlaks nõrgad kohad ja kontrollida, kuidas võimalike hädaolukordadega toime tulla.
- R.8 Kehtestatud on menetlused selle tagamiseks, et raudteefrastruktuuri-ettevõtja saab hõlpsasti ja viivitusteta võtta ühendust vastutavate pädevate töötajatega (eelkõige seoses ohtlike kaupade ja teenustega), kellel on piisav keeleoskus.

⁽¹⁾ Raudteede ohutuse direktiivi 2004/49/EÜ III lisa punkti 2 alapunkt h.

⁽²⁾ Raudteede ohutuse direktiivi 2004/49/EÜ III lisa punkti 2 alapunkt i.

R.9 Kehtestatud on menetlus hoolduse eest vastutava üksuse või raudteesõiduki valdajaga ühenduse võtmiseks hädaolukorras.

S. OHUTUSJUHTIMISSÜSTEEMI KORDUVATE SISEAUDITITE SÄTTED ⁽¹⁾

S.1 Kehtestatud on sõltumatu ja erapooletu siseauditisüsteem, mis toimib läbipaistvalt.

S.2 Kehtestatud on kavandatavate siseauditite ajakava, mille saab eelnevate siseauditite tulemuste ja tegevuse jälgimise alusel üle vaadata.

S.3 Kehtestatud on menetlused nõuetekohaselt pädevate audiitorite kindlakstegemiseks ja valimiseks.

S.4 Kehtestatud on järgmised menetlused:

- a) auditite tulemuste analüüsimine ja hindamine;
- b) järelmeetmete soovitamine;
- c) meetmete tõhususe järelevalve;
- d) auditite ja nende tulemuste dokumenteerimine ja elluviimine.

S.5 Kehtestatud on menetlused selle tagamiseks, et juhtimisahela kõrgeimad tasandid oleksid teadlikud auditite tulemustest ja võtaksid endale üldise vastutuse ohutusjuhtimissüsteemi muudatuste rakendamise eest.

S.6 Koostatud on dokument, milles näidatakse, kuidas on auditite kavandamisel arvesse võetud korrapärase jälgimise korraldusi sisemenetlustele ja -standarditele vastavuse tagamiseks.

⁽¹⁾ Raudteede ohutuse direktiivi 2004/49/EÜ III lisa punkti 2 alapunkt j.

III LISA

Direktiivi 2004/49/EÜ artikli 10 lõike 2 punkti b alusel väljaantavate ohutustunnistuste vastavushindamise kriteeriumid**ÜLDOSA**

Teenust, mille jaoks tunnistuse B osa taotletakse, on kirjeldatud ning on olemas kirjeldus selle kohta, kuidas raudteeveo-ettevõtja üldmenetlusi, mis on kavandatud direktiivi 2004/49/EÜ artikli 10 lõike 2 punkti a alusel väljaantud tunnistuse toetuseks, kohaldatakse kõikide teenuse osutamiseks kehtestatavate korralduste (sealhulgas ressursside eraldamine) väljatöötamiseks.

A. KONKREETSET VÖRGUSTIKKU KÄSITLEVATE EESKIRJADE TÄITMINE ⁽¹⁾

A.1 Koostatud on tulemusi sisaldavad dokumendid, mis tõendavad, et B osa kohta esitatud taotluses käsitletud võrgustiku käitamisega seotud erieeskirju ja -riske on kaalutud ning et raudteeveo-ettevõtja suudab täita kõiki võimalikke konkreetset võrgustikku käsitlevaid eeskirju ja kõiki võimalikke erandeid nendest eeskirjadest.

A.2 Kindlaks on tehtud võrgustiku kokkupuutealad teiste asjaomase võrgustiku käitamises osalejatega.

A.3 Olemas on dokumendid, milles näidatakse, kuidas seostub raudteeveo-ettevõtja tegevus võrgustiku raudteefrastruktuuri-ettevõtja ja teiste võrgustikku käitavate raudteeveo-ettevõtjate tegevusega, sealhulgas teabe jagamise üksikasjad.

A.4 Olemas on dokumendid, milles näidatakse, kuidas raudteeveo-ettevõtja tuleb toime hädaolukordadega, sealhulgas kooskõlastamisel raudteefrastruktuuri-ettevõtja ja asjakohaste riigiasutustega.

A.5 Koostatud on dokumendid, milles tehakse kindlaks võimalikud õnnetus-/vahejuhtumite uurimise erieeskirjad ning milles näidatakse, et taotleja suudab neid täita.

B. TÖÖTAJATE PÄDEVUST KÄSITLEVATE VÖRGUSTIKU ERINÕUETE TÄITMINE ⁽²⁾

B.1 Dokumentatsiooniga tõendatakse, et taotleja ohutusjuhtimissüsteem sisaldab pädevuse juhtimise süsteemi, millega:

a) tehakse kindlaks teenuse osutamises osalevate töötajate kategooriad (tähtajatu või tähtajalise lepinguga) ning

b) tagatakse asjaomase võrgustiku töötajate pädevus, eriti nende töötajate puhul, kellelt nõutakse eri ülesannete täitmist ja vajaduse korral sertifitseerimise tagamist.

B.2 Dokumentatsioon tõendab, et kehtestatud on korraldused töötajate igapäevatöö korraldamiseks, et tagada, et ohutusega seotud ülesandeid täidetakse ja et töötajatele määratakse sobivad ülesanded.

B.3 Dokumentatsioon tõendab, et taotleja suudab koostada asjakohaste töötajate koolitamisel kasutatavad dokumendid ning et need dokumendid on täpsed, ajakohased ning et nende keele- ja terminikasutus on dokumente kasutavatele töötajatele arusaadav.

C. VEEREMI HALDAMIST KÄSITLEVATE VÖRGUSTIKU ERINÕUETE TÄITMINE ⁽³⁾

C.1 Dokumentatsioonis on selgelt kindlaks määratud konkreetsetel võrgustikul kasutatavad veeremi liigid ja teostatava tegevuse liik.

C.2 Dokumentatsioonis on kirjeldatud, kuidas raudteeveo-ettevõtja täidab võrgustikul kasutatava veeremi liigi suhtes kehtestatud võimalikke käitamispäringuid.

⁽¹⁾ Raudteede ohutuse direktiivi 2004/49/EÜ IV lisa esimene taane.

⁽²⁾ Raudteede ohutuse direktiivi 2004/49/EÜ IV lisa teine taane.

⁽³⁾ Raudteede ohutuse direktiivi 2004/49/EÜ IV lisa kolmas taane.

- C.3 Dokumentatsioonis on kindlaks tehtud võrgustikku käsitlevad võimalikud täiendavad hooldusnõuded ning kehtestatud on asjakohased hoolduskorraldused.
- C.4 Dokumentatsioonis on kindlaks tehtud võrgustikku käsitlevad võimalikud täiendavad veeremiga seotud vahejuhtumite haldamise nõuded ning kehtestatud on asjakohased korraldused.
-

IV LISA

Tunnistuse A või B osa väljaandmisele järgneva järelevalve põhimõtted

1. Riiklike ohutusasutuste lähenemisviis seoses järelevalvega selle üle, kas raudteeveo-ettevõtjad järgivad direktiivi 2004/49/EÜ artikli 4 lõiget 1 ja artikli 16 lõike 2 punkti e, tugineb järgmistele põhimõtetele. Neid põhimõtteid kohaldatakse üldise järelevalvetegevuse raamistiku ja sellesse raamistikku kuuluvate üksikjuhtumite suhtes.
2. Riiklikud ohutusasutused kohaldavad jõustamise ja riski proportsionaalsuse põhimõtet. Meetmed, mida riiklik ohutusasutus võtab selleks, et raudteeveo-ettevõtja täidaks nõudeid või annaks aru õiguslike kohustuste täitmata jätmise kohta, on proportsionaalsed ohutusega seotud võimalike riskide või nõuete täitmata jätmise võimaliku ohtlikkusega, võttes seejuures arvesse tegelikku või võimalikku kahju.
3. Riiklikud ohutusasutused kohaldavad ühtse lähenemisviisi põhimõtet selle tagamiseks, et riiklik ohutusasutus kasutab sarnastes tingimustes sarnaste eesmärkide saavutamiseks sarnast lähenemisviisi.
4. Riikliku ohutusasutuse järelevalvetegevus on suunatud peamiselt sellistele meetmetele, mis võivad riikliku ohutusasutuse arvates tekitada kõige tõsisemaid riske või mille puhul on ohud kõige raskemini kontrollitavad. Selleks on riiklikul ohutusasutusel meetodid ja volitused hinnata raudteeveo-ettevõtja igapäevategevust.
5. Riiklikud ohutusasutused lepivad kokku ressursside tõhusa kasutamise prioriteetides, kuid selle üle, kuidas seda kõige paremini teha, otsustab iga riiklik ohutusasutus iseseisvalt. Tegevuses keskendutakse neile, kes riski eest vastutavad ja kellel on kõige parem positsioon riski kontrollimiseks.
6. Riiklik ohutusasutus kohaldab läbipaistvuse põhimõtet, et aidata raudteeveo-ettevõtjatel mõista, mida neilt oodatakse (sealhulgas mida nad peaksid tegema ja mida mitte) ning mida nemad võivad riiklikult ohutusasutuselt oodata.
7. Riiklikud ohutusasutused vastutavad oma otsuste eest kooskõlas direktiivi 2004/49/EÜ artikli 17 lõikega 3. Seetõttu kehtestavad riiklikud ohutusasutused poliitika ja põhimõtted, mille alusel neid saab hinnata. Peale selle kehtestavad riiklikud ohutusasutused kaebemenetluse.
8. Riiklikud ohutusasutused töötavad välja omavahelise koostöö korralduse, et jagada üksteisega teavet ja kooskõlastada ohutuse rikkumise korral võetavaid meetmeid. See on eriti oluline ohutustunnistuste B osa puhul. Peale selle töötavad riiklikud ohutusasutused välja korraldused koostöö tegemiseks teiste pädevate asutustega, et jagada teavet ja töötada välja ühtsed lähenemisviisid seoses raudteede ohutust mõjutavate küsimustega.